

Sted og prosess MOWI NO / Fiskehelse
Sist godkjent dato 09.05.2023 (Øyvind Oaland)
Dato endret 09.05.2023 (Ranveig Kristiansen)
Gyldighetsområde Over alt

Dokumentkategori Prosedyre
Siste revisjonsdato 03.05.2023
Neste revisjonsdato 03.05.2024
Dokumentansvarlig Per Helge Bergtun

Formål:

Ivareta internkontroll og forbedringsarbeid iht IK-akvaforordningen. Sikre varsling til Mattilsynet iht Akvakulturdriftsforskriften §14.

Omfang:

Gjelder ferskvann, sjø og stamfisk.

Definisjoner:

- Akutt håndteringsdødelighet: Dødelighet som følge av håndtering/behandling som oppstår på behandlingsdag og i de to påfølgende døgnene, justert for bakgrunnsdødelighet disse tre dagene.
- Bakgrunnsdødelighet: Gjennomsnitt av daglig dødelighet de siste 7 dagene før en behandling/håndtering uansett årsak.
- Forøket dødelighet: Dødelighet av laks og rensefisk som er signifikant høyere enn normaldødelighet, se tabell 1 for grensenivåer ut fra art og produksjonsstadium.

Beskrivelser av prosesser og ansvarsforhold:

#	Beskrivelse	Ansvar																				
1	<p>Intern varsling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved forøket dødelighet, avvikende adferd, appetitttross eller andre forhold og hendelser som kan påvirke fiskehelse eller -velferd skal lokalitetens fiskehelsetjeneste varsles. • Varsling skal utføres så snart som mulig. Forøket dødelighet skal varsles internt senest i løpet av neste arbeidsdag. <p>Tabell 1: Grensenivå forøket dødelighet på enhetsnivå</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Avdeling</th> <th>Dødelighet forøket hvis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rogn</td> <td>>1,5% akkumulert</td> </tr> <tr> <td>Startforing opptil 1g</td> <td>>1,5% akkumulert</td> </tr> <tr> <td>Plommeseekyngel</td> <td>>1% akkumulert</td> </tr> <tr> <td>Settefisk >1g</td> <td>> 0,35 % / uke</td> </tr> <tr> <td>Matfisk sjø < 0,5 kg</td> <td>> 0,35 % / uke</td> </tr> <tr> <td>Matfisk sjø > 0,5 kg</td> <td>> 0,18 % / uke</td> </tr> <tr> <td>Stamfisk > 6 kg</td> <td>> 0,35%/uke</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rensefisk sjø</td> <td>> 1,4 % / uke</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • Når intern varsling er utført skal behov for avvik, akuttbesøk, varsling til Mattilsynet og/eller annen type oppfølging vurderes. Dersom vurderingen tilser at akuttbesøk ikke er nødvendig skal dette journalføres. 	Avdeling	Dødelighet forøket hvis	Rogn	>1,5% akkumulert	Startforing opptil 1g	>1,5% akkumulert	Plommeseekyngel	>1% akkumulert	Settefisk >1g	> 0,35 % / uke	Matfisk sjø < 0,5 kg	> 0,35 % / uke	Matfisk sjø > 0,5 kg	> 0,18 % / uke	Stamfisk > 6 kg	> 0,35%/uke			Rensefisk sjø	> 1,4 % / uke	<p>Driftsleder</p> <p>Driftsleder</p> <p>Fiskehelse personell</p>
Avdeling	Dødelighet forøket hvis																					
Rogn	>1,5% akkumulert																					
Startforing opptil 1g	>1,5% akkumulert																					
Plommeseekyngel	>1% akkumulert																					
Settefisk >1g	> 0,35 % / uke																					
Matfisk sjø < 0,5 kg	> 0,35 % / uke																					
Matfisk sjø > 0,5 kg	> 0,18 % / uke																					
Stamfisk > 6 kg	> 0,35%/uke																					
Rensefisk sjø	> 1,4 % / uke																					

Sted og prosess MOWI NO / Fiskehelse
Sist godkjent dato 09.05.2023 (Øyvind Oaland)
Dato endret 09.05.2023 (Ranveig Kristiansen)
Gyldighetsområde Over alt

Dokumentkategori Prosedyre
Siste revisjonsdato 03.05.2023
Neste revisjonsdato 03.05.2024
Dokumentansvarlig Per Helge Bergtun

2	<p>Varsling av Mattilsynet Mattilsynet skal varsles umiddelbart ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uavklart forøket dødelighet på laks eller renseskisk; <ul style="list-style-type: none"> ○ Dersom ordinær eller akutt helsekontroll ikke avdekker årsak til forøket dødelighet, er dette å anse som uavklart og varslingspliktig til Mattilsynet. ○ Ny helsekontroll skal utføres senest innen 14 dager ref. Akvakulturdriftsforskriften § 13. • Grunn til mistanke om sykdom på liste 1, 2 eller 3, med unntak av lakselus. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ved mistanke om alvorlig smittsom (listeført) sykdom skal dette varsles til Mattilsynet. Kriterier for mistanke om listeførte sykdommer er beskrevet i vedlegg 1 «Slik varsler du Mattilsynet ved grunn til mistanke eller sykdom på akvatiske dyr», og er vedlagt denne prosedyren. • Forhold som har medført alvorlige velferdsmessige konsekvenser for fisken. <ul style="list-style-type: none"> ○ Alle hendelser eller forhold som i alvorlig grad har påvirket fiskevelferden negativt skal varsles. Gjelder ikke bare når fisk dør, men også når fisk blir alvorlig svekket, skadet eller på annen måte er alvorlig negativt påvirket. ○ Som hovedregel skal Mattilsynet varsles hvis dødeligheten overstiger nivåene som angitt i tabell 2. <p><u>Tabell 2: Grensenivå for varsling av dødelighet til Mattilsynet</u></p> <table border="1" data-bbox="323 1088 1106 1637"> <thead> <tr> <th>Avdeling</th> <th>Mattilsynet varsles hvis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Laks i sjø – årsaksopklart under ordinær drift</td> <td>>1 % per uke</td> </tr> <tr> <td>Laks i sjø – akutt håndterings-/behandlingsdødelighet</td> <td>>1 %, eventuelt når nødbløgging + døde > 2 %</td> </tr> <tr> <td>Startforing opptil 1g</td> <td>>1,5% per uke</td> </tr> <tr> <td>Settefisk > 1 gram</td> <td>>1% per uke</td> </tr> <tr> <td>Settefisk – akutt håndteringsdødelighet</td> <td>>1% per uke</td> </tr> <tr> <td>Renseskisk sjø</td> <td>> 3 % per uke</td> </tr> </tbody> </table>	Avdeling	Mattilsynet varsles hvis	Laks i sjø – årsaksopklart under ordinær drift	>1 % per uke	Laks i sjø – akutt håndterings-/behandlingsdødelighet	>1 %, eventuelt når nødbløgging + døde > 2 %	Startforing opptil 1g	>1,5% per uke	Settefisk > 1 gram	>1% per uke	Settefisk – akutt håndteringsdødelighet	>1% per uke	Renseskisk sjø	> 3 % per uke	Se beskrivelser nedenfor
Avdeling	Mattilsynet varsles hvis															
Laks i sjø – årsaksopklart under ordinær drift	>1 % per uke															
Laks i sjø – akutt håndterings-/behandlingsdødelighet	>1 %, eventuelt når nødbløgging + døde > 2 %															
Startforing opptil 1g	>1,5% per uke															
Settefisk > 1 gram	>1% per uke															
Settefisk – akutt håndteringsdødelighet	>1% per uke															
Renseskisk sjø	> 3 % per uke															
3	<p>Innsending av varslingsmelding og tidsfrist</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varsling til Mattilsynet utføres enten via Altinn eller e-post til det aktuelle lokalkontorets varslingspostkasse. Se vedlegg 2 for adresselister for varsling til Mattilsynets avdelinger og regioner. • Varsling skal utføres umiddelbart, uavhengig av hvilket av de tre ulike forholdene som utløser varslingsplikt. Med umiddelbart menes så snart en forstår, eller burde forstå, at en varslingspliktig hendelse har oppstått (samme arbeidsdag). • For mistanke om alvorlig smittsom/meldepliktig sykdom gjelder varslingsplikten umiddelbart, før helsekontroll og diagnostikk har eventuelt bekreftet en mistanke 	Fiskehelse personell														
4	<p>Innhold i varslingsmeldinger Varslingsmelding skal minimum inneholde:</p>	Fiskehelse personell														

Sted og prosess MOWI NO / Fiskehelse
Sist godkjent dato 09.05.2023 (Øyvind Oaland)
Dato endret 09.05.2023 (Ranveig Kristiansen)
Gyldighetsområde Over alt

Dokumentkategori Prosedyre
Siste revisjonsdato 03.05.2023
Neste revisjonsdato 03.05.2024
Dokumentansvarlig Per Helge Bergtun

	<ul style="list-style-type: none"> • Kort beskrivelse av hva som har skjedd. • Lokalitetsnavn og -nummer. • Fiskeart. • Når hendelsen skjedde eller når den ble oppdaget. • Antall fisk som er død eller skadet i løpet av en angitt tidsperiode. • Helsekontroll. • Antatt årsak til hendelsen. • Hvordan situasjonen er på det tidspunkt varslingen sendes. • Navn, telefonnummer og e-postadresse til den som kan kontaktes om hendelsen. • Referanse til TQM avvik, dersom dette er registrert. 	
5	<p>Avviksbehandling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hendelser eller forhold som utløser varsling til Mattilsynet skal avviksbehandles i TQM. • Det skal opprettes et tiltak der fiskehelsepersonell skal settes som saksbehandler i avviket og støtte lokaliteten med behandling og årsaksanalyse i avviket. • Ved vedvarende høy dødelighet på laks i sjø se ID: 44199 Tiltak ved vedvarende høy dødelighet og svekket velferd 	Driftsleder

Vedlegg og referanser

- [Kriterier for mistanke om listeførte sykdommer](#)
- [Varslingsliste - avdelinger og regioner i mattilsynet](#)
- [Slik varsler du Mattilsynet ved grunn til mistanke eller sykdom på akvatiske dyr](#)
- [ID 44199 Tiltak ved vedvarende høy dødelighet og svekket velferd](#)